הלכה · משנה תורה · מפרשים · בן אריה · ספר קניין

בן אריה על משנה תורה, הלכות מכירה

הרב זאב בן אריה

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

בן אריה על משנה תורה, הלכות מכירה

הרב זאב בן אריה

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/בן-אריה-על-משנה-תורה-הלכות-מכירה/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ד 4
פרק ד 4
הלכה יד 4
פרק ה 4
הלכה ט 4
פרק כא 4
הלכה טו 4
פרק כב 5
הלכה ג 5
הלכה ז 5
פרק כג 5
הלכה ו 5

פרק א

הלכה ד

ואין הקרקע נקנית בפחות משוה פרוטה. נ"ב קידושין דף י"ג ע"א [כשם שאין אשה נקנית בפחות משוה פרוטה כך אין קרקע ניקנית בפחות משוה פרוטה] ובירושלמי פ"ק דקדושין הלכה ה':

פרק ד

הלכה יד

והוא שיגביהנו כדי לקנות את כולו. נ"ב כן הוא ברי"ף פ' השואל ע"ש [לשון הרי"ף שם בפ' השואל ההוא גברא כו' אגבה אטמא דבישרא כו' (שבב"ב פ"ח א') והוא דוקא בעי לה לכולה עכ"ל וכן כתב הרא"ש פ' השואל שם סי' י"ג והוא דקבעי לה כולה. עכ"ל ולכאורה פירושו שרצה לכל האיטמא והגביה כדי לקנותה כולה. וע' חו"מ סי' ר' סעיף י"א וביאור הגר"א שם ס"ק ל"ד כמ"ש ובירר כו' והוא בב"ב פ"ח א' וע' בראש ב"ב פ' הספינה סי' כ"א דמסיק שם דלוקח הוה ע"ש. ויש ג"כ לפרש לשון דקא בעי לה לכולה היינו שצריך המגביה לכל האיטמא בשר ולא כשאין צריך רק למקצתה לבד שאז אינו מתחייב על כולה וע"ע בשיטה מקובצת ב"ב פ"ח א' ד"ה עלה בידינו לענין שהגביה ולא הוצרך רק למקצתה ע"ש ואולי גם כוונת הרמב"ם מ"ש והוא כו' לאפוקי אם א"צ רק למקצתה ומשום דס"ל דלוקח הוה לכן כתב הלשון לקנותה וע' סמ"ע חו"מ סי' ר' ס"ק כ"ט ומ"ש בשם הרא"ש צריך התבוננות]:

פרק ה

הלכה ט

בהגהת מיימוני, אות ז': כתב רב האי כו'. נ"ב במקח וממכר שער י"ג:

פרק כא

הלכה טו

מ"מ: ורבינו שמשון כתב. נ"ב צ"ל ורבינו שמואל [הוא רשב"ם ב"ב ס"ב ע"ב]:

פרק כב

הלכה ג

כסף משנה: שרבינו למד דין זה מדתני' בתוספתא כו'. נ"ב ע' פרק הזהב (בבא מציעא דף מ"ט ע"א) ההוא כו' לית לן שומשמי כו' והא בעי לקבולי מי שפרע כו' משמע לכאורה [מלשון לית לן שומשמי] שבאמת לא הי' להם שומשמין אלא שפסק עמהן על שער שבשוק ואמרינן והא בעי לקבול מי שפרע כו' [דדוחק לומר שמה שאמרו לית לן שומשמי פי' שמתחלה הי' להם בעת קבלת המעות ועליהם נתנו המעות רק כשנתייקר חזרו בהם ומכרום וכעת אין להם. גם דוחק לומר שטוענים שמתחלה ג"כ לא הי' להם ואין אנחנו מאמינים להם דמ"מ מספק איך נטול עליהם מי שפרע ע' ב"ח סי' ר"ד דבספיקא דדינא קולא לנתבע ואין נותנין מי שפרע ואע"ג שיש לומר שאומרים להם מי שפרע כו' יפרע ממי שאינו עומד בדיבורו ואומרים זה על הספק וקמי' שמיא גליא ואם אמת כדבריהם אינם בכלל זה וע' סמ"ע סי' ע"א ס"ק י"ד ט"ו וע"ד שכתב בקצוה"ח סי' פ"ז ס"ק כ"ב ע"ש אך לשון הגמ' והא בעי לקבולי מי שפרע לא משמע כן לכן יש מזה ג"כ סמך לפסק הרמב"ם וע' תו' ב"מ ס"ב ב' ד"ה אע"פ ותשובת רע"ק אייגר ז"ל סי' קל"ד וע' ש"ך סי' פ"ז ס"ק יו"ד לענין ספק על חיוב שבועה וע' חו"מ סי' פ"ז סעיף כ"ז ובסי' צ"ג סעיף ט' שאין משביעין על טענה שאם יודה לא יהי' עליו רק שבועה ע"ש וזה אפי' אם טוען ברי שהי' לו. וע' קצוה"ח סי' פ"ז ס"ק כ"ב וסי' ר"ד סק"א ובש"ך סי' רכ"ב סק"ב וע' לשון הגמ' בב"מ לפי גירסת הרי"ף והרא"ש].

הלכה ז

בהגהת מיימוני, אות ו': יהבית לברי או נתתי כל דאית לי כו'. נ"ב צ"ל לברי או לא נתתי כל דאית לי' כו' וכן הוא בבעל העיטור מאמר שני קנין וכן הוא זאת בבה"ג סוף ה' נידוי [שאחר הלכות בבא בתרא].

פרק כג

הלכה ו

מ"מ: עושה בו כל חפצו אע"פ שידוע כו'. נ"ב ע' משנה למלך ה' שמיטה ויובל פי"א ה"א.